

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון כ' בסיון תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - י"ד

1. שנינו: חולין שאוכל לך מותר, ומשמע שאם אמר לחולין שאוכל אסור - שמפרשים דבריו, לא לחולין יהא אלא לקרבן, וכשיטת רבי יהודה שמכלל לאו אתה שומע הן, וקשה, שהרי ר' יהודה כבר אמר את דין לעיל [דף י']?
 א. אגב ששנה התנה כבשר חזיר, כעבודת כוכבים, שנה גם: חולין.
 ב. רבינא: כוונת המשנה ואלו מותרין כחולין, האומר כבשר חזיר, ונתחדש שאין צריך התרה. ונדחה: שלא היה הו"א שצריך התרה, שהרי בסיפא שנינו: הרי את עלי כאימא - פותחין לו פתח ממקום אחר, משמע שברישא צריך התרה.
2. מה המקור שהתפסה לא מועילה בדבר האסור?
 'איש כי ידור נדר לה', עד שידור בדבר הנדור. ואין לומר שאפילו בדבר האסור דכתיב 'לאסור איסר על נפשו', כיון ש'לאסור איסר' נצרך בברייתא ללמד את הדין שהנדר חל אפילו כשתלה את נדרו בדבר שנדור רק לו לבדו כגון יום שמת בו אביו.
3. שנינו: האומר לאשתו הרי את עלי כאימא פותחין לו פתח ממקום אחר. כיצד מתיישב עם מה ששנינו: הרי את עלי כבשר אימא, כבשר אחותי, כערלה, וככלאי הכרם - לא אמר כלום?
 א. אביי: לא אמר כלום מדאורייתא, וצריך שאלה מדרבנן.
 ב. רבא: תלמיד חכם לא אמר כלום, עם הארץ צריך שאלה, שיש לחוש שמא יקל ראשו לדור. ובדומה לזה - שנינו הנודר בתורה, לא אמר כלום. ואמר רבי יוחנן: שצריך שאלה לחכם, וביאר רב נחמן: שהיינו בע"ה אבל ת"ח אינו צריך שאלה.
4. ברייתא: הנודר בתורה [כגון שנשבע כשספר תורה מונח לפניו ואמר בזו התורה שלא אעשה דבר פלוני] - לא אמר כלום, במה שכתוב בה - דבריו קיימין, בה ובמה שכתוב בה - דבריו קיימין. וקשה שהרי כל שכן ש'במה ובה שכתוב בה דבריו קיימין'?
 א. רב נחמן: הנודר בתורה - מדובר באוחז ספר תורה בידיו, ואעפ"כ לא אמר כלום כיון שדעתו על הגווילין. ואם אמר במה שכתוב בה - דבריו קיימין כיון שדעתו על האזכרות.
 ואם אמר בה ובמה שכתוב בה - דבריו קיימין אפילו כשהספר מונח על הארץ, שכיוון שהזכיר בה, הזכיר גווילין ועל כרחך כוונתו לאזכרות.
 ב. איבעית אימא - כל הברייתא עוסקת כשהספר מונח על הארץ, והנודר בתורה סתם דעתו על הגווילין.
 ואם אמר בה ובמה שכתוב בה דבריו קיימין, שדעתו על האזכרות, ונקט בה ובמה שכתוב בה לגלות על הרישא, שאף היא עוסקת במונח על הרישא.
 ג. איבעית אימא - הנודר בתורה מדובר שהספר מונח על הארץ, ולכך לא אמר כלום עד דאמר במה שכתוב בה, ובסיפא מדובר שאוחז הספר בידו ואז אפילו אמר בה בלבד הוי כאומר במה שכתוב בה.